

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה

תוכנית העשרה חינוכית

ניצנים בגני הילדים

נושא לימי הפעילות קיץ פעיל ובריא

תמוז תש"ף, יולי-אוגוסט 2020

3 **הקדמה**

5 **שבוע ראשון - היכרות והצגת נושא הפעילות בימי הקיץ**

7 פתיחה והתכנסות

9 פעילות חינוכית העשרתית

16 סיום היום

18 **שבוע שני - מים כמקור חיים**

19 פתיחה והתכנסות

22 פעילות חינוכית העשרתית

29 סיום היום

32 **שבוע שלישי - סיפורו של חוף**

33 פתיחה והתכנסות

36 פעילות חינוכית העשרתית

46 סיום היום

48 **שבוע רביעי - שמש קיצית**

49 פתיחה והתכנסות

52 פעילות חינוכית העשרתית

58 סיום היום

הפרוייקט מבוצע ע"י החברה למתנסים עפ"י מכרז היקפים משתנים מס' 15/5.2019
הפרוייקט מבוצע עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך

עיצוב גרפי גלית סבג "טו דו דיזיין" / עורכת לשון חוה לוסטיג-מלימובקה

יחידת ההעשרה שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת "צהרונים קיץ" בגני הילדים. היחידה מבוססת על רכיבי סדר היום וכוללת פעילויות לפתיחת היום, פעילויות חינוכיות העשרתיות ופעילויות לסיום היום.

הנושא המרכזי של היחידה הוא "קיץ פעיל ובריא", ובמהלך כל אחד משבועות הפעילות נעסוק בנושא אחר:

← שבוע ראשון – היכרות וגיבוש

← שבוע שני – מים כמקור חיים

← שבוע שלישי – סיפורו של חוף

← שבוע רביעי – שמש קיצית

התוכנית מכוונת להעשרת עולם הידע של הילדים, לפיתוח מיומנויות קוגניטיביות, תוך-אישיות, בין אישיות וגופניות ולהקניית ערכים, וזאת באמצעות משחקי חברה, משחקי תנועה, יצירות, פעילויות חקר וניסויים, משחקי דמיון, שיח במליאה, פעילויות סביב שירים וסיפורים.

להלן פירוט הידע, הערכים והמיומנויות שבהם נעסוק במהלך ימי הפעילות:

ידע

← הילדים יעמיקו את ידיעותיהם על חשיבות המים לגופנו, תכונות המים ובעלי חיים ימיים.

← הילדים יעמיקו את ידיעותיהם על שמירה על חוף הים ובעלי החיים שבו.

← הילדים יעמיקו את ידיעותיהם על תפקיד השמש ותכונותיה, אור וצל.

מיומנויות

מיומנויות קוגניטיביות

↵ הילדים יתנסו בחשיבה יצירתית בעת פיתוח יוזמה חדשה ובמצבים חברתיים.

מיומנויות תוך אישיות

↵ הילדים יפתחו סקרנות ורצון לחקור ולהרחיב אופקים בנושאים הנלמדים.

↵ הילדים יגלו יוזמה אישית וקבוצתית.

מיומנויות בין-אישיות

↵ הילדים ישתכפו פעולה עם חברים ויעבדו בצוות, תוך חלוקת תפקידים יעילה ובשיתוף פעולה.

↵ הילדים ישתכפו ברגשות בדרכים מגוונות.

↵ הילדים יבינו כיצד לנהל שיח מכבד.

מיומנויות גופניות

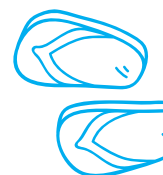
↵ הילדים ייקחו חלק בפעילויות גופניות יחידניות וקבוצתיות.

ערכים

↵ שמירה על הטבע

↵ כבוד הדדי: התנהלות מכבדת כלפי הסובבים וכלפי האחר.

↵ שיתוף והשתתפות פעילה בקבוצת הילדים.

נושא:

הכרות והצגת נושא הפעילות בימי הקיץ

יום ה'	יום ד'	
איך אני מרגיש היום? (בהשראת הקיץ)	נחשו מי אני או מה אני הכל אני יכול בחופש הגדול	פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהרים		
פעילות יצירה: יצירה אישית – שרשרת עם סמל אישי ציור משותף	משחקי חברה: משחקי היכרות וגיבוש פעילות חברתית: מבשלים יחד "מתכון-תקנון"	פעילות חינוכית העשרתית
תערוכת סיכום השבוע	קיץ פעיל ובריא חבילה עוברת לכבוד הקיץ	סיום היום

מבוא למובילי הצהרון

השבוע הראשון של הפעילות עוסק בהיכרות והצגת הנושא "קיץ פעיל ובריא". זהו שלב ההתקשרות של הקבוצה, שלב שבו נרצה להכיר זה את זה, לתאם ציפיות בין הילדים והצוות, לקבוע את כללי ההתנהגות במהלך הפעילות, ולאפשר קיום אקלים חינוכי מיטבי שיקל על הילדים את המעבר מפעילות הבוקר לשעות הצהריים.

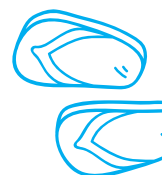
הפעילויות בשבוע הראשון, כפי שהן מוצגות בטבלה השבועית, עוסקות בהיכרות ונושא הקיץ, ומחולקות לפי רכיבי סדר היום:

← פתיחה והתכנסות

← ארוחת צהריים

← פעילות חינוכית העשרתית

← סיום היום

פתיחה והתכנסות

לפניכם פעילויות שיש לשבץ בפתיחת היום (בעת איסוף במליאה), לפני ארוחת הצוהריים, ומטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לצוהריים, לבדוק את שמות הנוכחים ולפתוח את הפעילות תוך מתן יחס אישי לכל ילד/ה.

פעילויות הפתיחה כולן קשורות לנושא השבועי: היכרות והצגת נושא הפעילות.

בחרו פעילות אחת לכל יום.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

שימו לב – בפרק זה של היום על הפעילויות להיות קצרות וממוקדות, עד 20 דקות.

הכול אני יכול בחופש הגדול

עזרים: מקרן ומחשב.

מהלך הפעילות

↪ השמיעו לילדים את השיר "הכול אני יכול בחופש הגדול" (מילים ולחן: נעמי שמר). הקלידו ביוטיוב "דפנה ואורי: החופש הגדול – ילדות ישראלית", או היכנסו לקישור:

<https://www.youtube.com/watch?v=GAA0jtcZM>

↪ בהישמע השיר הילדים הולכים בחדר ומברכים אחד את השני לשלום.

↪ כאשר הילדים שומעים את הפזמון "הכול, הכול, אני יכול..." הם מספרים אחד לשני, במשפט קצר, מה הם אוהבים לעשות בחופש הגדול ובקיץ (למשל: ללכת לים ולבריכה, לבלות עם חברים, לאכול גלידה), וממשיכים הלאה.

נחשו מי אני או מה אני

עזרים: כתר מבריסטול, אטבי משרד, תמונות/ציורים בנושא הקיץ.

הכנה מוקדמת

↪ הכינו כתר מרצועת סול או בריסטול והצמידו אליו אטב נייר.

↪ הדביקו או ציירו על פתקים קטנים תמונות הקשורות לקיץ (שמש, ים, גלידה, אבטיח, חול וכו').

מהלך הפעילות

↪ אחד הילדים חובש את הכתר, והמובילה מצמידה פתק קטן עם תמונה לאטב שעל הכתר, בלי שהילד רואה מה מצויר על הפתק.

↪ הילד לא יודע מה הוא מייצג כרגע, והוא שואל את חבריו שאלות שעליהן הם יכולים לענות רק ב"כן" ו"לא". על פי תשובות הילדים, הילד מנסה להבין מה מצויר לו על הכתר.

↪ לדוגמה: על הפתק תמונה של גלידה. המובילה יכולה לתת רמז: "קשור למאכל בקיץ". הילד ישאל: "זה פרי?", "האם המאכל מתוק?". המובילה מסייעת לילד החובש את הכתר בשאלת השאלות, בהבנת תהליך האלימינציה (ההחסרה) ובהסקת המסקנות.

איך אני מרגיש היום? (סמלים צבעוניים בהשראת הקיץ)

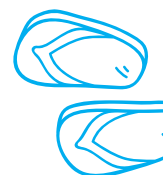
עזרים: פתקיות (דף ממו), כלי כתיבה, עפרונות צביעה וטושים.

מהלך הפעילות

↪ כל ילד מקבל פתקית קטנה ומצייר עליה צורה או סמל המביעים את מצב רוחו בהשראת הקיץ, לדוגמה: "היום אני מרגישה שמחה כמו השמש", "היום אני כועסת כמו המדוזה", "היום אני רגוע כמו ים שקט".

↪ הנחו את הילדים להשתמש גם בצבע המתאים למצב רוחם.

↪ הילדים תולים את הפתקיות עם הציורים על הלוח. מי שמעוניין מוזמן להציג במליאה את הפתק ולהסביר לחבריו כיצד הביע את מצב רוחו בציור.

פעילות חינוכית העשרתית

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא "קיץ פעיל ובריא"

שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצורכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

משחקי חברה: משחקי היכרות ומשחקי גיבוש

עזרים: כדור ים.

פתיחה

- ↪ היכרות ראשונית עם מובילי הצהרון.
- ↪ הציגו את שמכם והסבירו לילדים: היום אנו מתחילים את הצהרון בנושא "קיץ פעיל ובריא". בימים הקרובים נשחק במשחקי היכרות וגיבוש. ככל שנכיר זה את זה טוב יותר, כך נהנה יותר מהזמן המשותף שלנו יחד.

מהלך הפעילות

משחק 1 – מתמסרים הפוך

סבב ראשון

- ↪ הילדים עומדים בפיסוק עם הפנים למרכז המעגל.
- ↪ הילדים מגלגלים מאחד לשני את כדור הים ומציגים את שמם. אין לגלגל פעמיים לאותו ילד, כל אחד מקבל את הכדור פעם אחת.

סבב שני

- ↪ הילדים עומדים בפיסוק כאשר גבם מופנה למרכז המעגל.
- ↪ מתמסרים על ידי גלגול הכדור בין הרגליים לכיוון מרכז המעגל.
- ↪ הילד שמגלגל את הכדור אומר את שמו של הילד שאליו הוא מוסר. אם הוא יודע פרט מעניין עליו הוא מוסיף ואומר גם אותו (למשל: "מיכל אוהבת לשחק כדורגל", או "דני שר יפה").

משחק 2 – לאן נושבת הרוח?

- ↪ הילדים עומדים במעגל עם הפנים למרכז המעגל.
- ↪ מובילי הצהרון עומדים במרכז המעגל ומכריזים: "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי שאוהב לאכול גלידה בקיץ".
- ↪ כל הילדים שאוהבים לאכול גלידה מחליפים מקום.
- ↪ בכל פעם השתמשו בהיגדים שונים הקשורים לנושא הקיץ, למשל:
- ↪ "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי שנועל סנדלים".
- ↪ "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי שאוהב קרטיב לימון".
- ↪ "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי שאוהב ללכת לים".
- ↪ לאחר כמה היגדים בקשו מהילדים, לפי התור, להיכנס למעגל ולהכריז "הרוח נושבת ומעיפה את כל מי..."

סיכום ודיון במליאה

- ↪ הילדים ישתפו איך הרגישו בפעילויות.
- ↪ באמצעות המשחקים ששיחקנו היום העמקנו את ההיכרות בינינו וגילינו מה אתם אוהבים בקיץ. ראינו שיש בינינו דברים משותפים, למשל: הרבה ילדים אוהבים ללכת לים בקיץ, ורק חצי מהילדים אוהבים ארטיק לימון.
- ↪ מי זוכר אילו דברים משותפים אנו אוהבים לעשות בקיץ?
- ↪ האם אתם רוצים לספר לנו על דברים נוספים שאתם אוהבים לעשות בקיץ?
- ↪ למה לדעתכם החופש הגדול מתקיים בעונת הקיץ?
- ↪ אילו דברים מיוחדים יש בעונת הקיץ, שלא קיימים בעונות אחרות?

פעילות חברתית: "מבשלים" יחד "מתכון-תקנון"

עזרים: שולחן קטן, סיר, כף מעץ, כוס חד-פעמית, 3 כוסות ובהן נצמצים ב-3 צבעים שונים, בריסטול, תמונות (מצורפות).

פתיחה

- ילדים זקוקים לכללים ברורים. היום נבנה יחד עם הילדים את כללי הצהרון.
- נעשה זאת דרך משחק דמיוני – נשחק כאילו שאנחנו מבשלים לפי מתכון, "מתכון התקנון".
- הסבירו לילדים:** כדי שיהיה לכולנו נעים ונרגיש בטוחים בצהרון, אנחנו צריכים לקבוע יחד את כללי ההתנהגות. לכללי ההתנהגות הללו קוראים "תקנון". כולנו נצטרך להתנהג על פי הכללים שנבחר – גם אני אשמור על הכללים וגם אתם. אילו כללים אתם חושבים שחשוב שיהיו בצהרון?

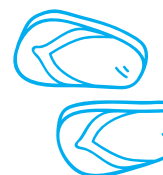

שלב א'

- המובילה והילדים ינסחו ביחד כללים להתנהגות ראויה בצורה של מתכון, וידיקו את התמונות על גבי הבריסטול.
- המובילה תסביר לילדים שיחד הם יכינו "מתכון-תקנון" מיוחד, ושבשלב הראשון חשוב לרשום ולהראות בעזרת התמונות את הכללים הבאים:
- אנחנו מדברים בצורה נעימה אחד לשני, לכן נצטרך 1 כוס של חיוך.
- אנחנו עוזרים לחברים, ובמיוחד בעת צרה, לכן נצטרך 1 כוס של חברות.
- אנחנו שומרים על סדר וניקיון בצהרון, לכן נצטרך 1 כוס של סדר וניקיון.
- אנחנו משחקים בצורה בטוחה, לכן נצטרך 1 כוס של בטיחות.

שלב ב' – משחק דמיוני

- המובילה תבקש מהילדים לגשת, כל אחד בתורו, ולשפוך את ה"מרכיבים" (הנצמצים) החשובים לתוך הסיר. בכל פעם כשמכניסים מרכיב חשוב חוזרים עליו בקול רם, לדוגמה: **כוס אחת של חיוך**. חשוב שכולם ייקחו חלק פעיל בהכנה. ניתן להוסיף פעולת בחישה.

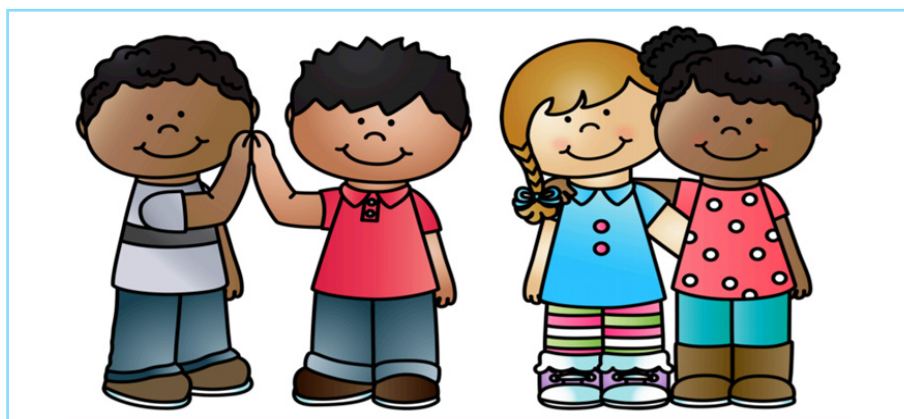
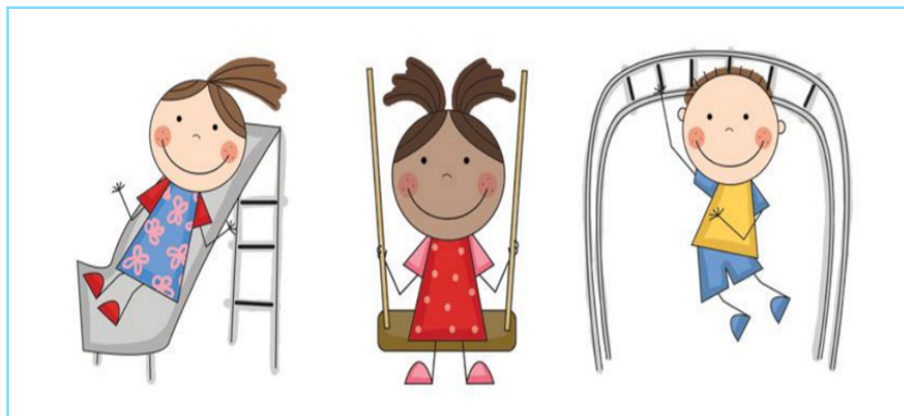

← לאחר שהילדים הכניסו את כל ה"מרכיבים", המובילה תבחש שלוש פעמים ותוציא מהסיר את תקנון הצהרון, שהדביקה על הבריסטול יחד עם הילדים. כדאי לבקש מהילדים לחתום (או לסמן טביעת אצבע) על התקנון, לתלות אותו במקום בולט בצהרון ולשלוח את התמונה להורים.

סיכום

הסבירו לילדים: היום הכנו מתכון מיוחד לצהרון. ביחד הכרנו את המרכיבים החשובים להכנת "מתכון התקנון", כדי שכולנו יהיה נעים ובטוח כאן. נקפיד כולנו על הכללים.

פעילות יצירה אישית – שרשרת עם סמל אישי

עזרים: שקפים, פלסטלינה, לורדים וחוט צמר.

הכנה מראש

חותכים מהשקף מלבנים בגודל 7X5 ס"מ.

פתיחה

➔ **הסבירו לילדים:** היום אנחנו מכינים שרשרת מיוחדת מעוצבת עם סמל אישי.

➔ הסמל הוא סוג של שפה שיכולה להעביר מסר בלתי-מילולי.

➔ הציגו תמונות של סמלים מגוונים (תמרורים, סמל של אוכל מהיר וכדומה).

➔ מה אנו רואים בסמל? למשל, כשרואים תמרור בצורת מתומן עם רקע אדום וציור של יד לבנה – יודעים שהוא מסמן לנו לעצור. היום כל אחד מכם ייצור סמל המשקף את מה שהוא אוהב בקיץ, לדוגמה: מי שאוהב ים יכול ליצור סמל של גלים או דג, מי שאוהב קיץ יכול לצייר גלידה או אבטיח

אופן ההכנה

1. מציירים ציור/סמל בעזרת הלורד על גבי השקף.
2. מורחים פלסטלינה וממלאים את הציור.
3. מנקבים חור בעזרת מחורר בחלק העליון של השקף ומשחילים את חוט הצמר.

סיכום ודיון במליאה

הילדים עונדים את שרשראות הסמלים שייצרו. כל ילד מקבל הזדמנות לספר על היצירה שלו לחבריו במליאה ולספר מהו קיץ עבורו.

פעילות יצירה – ציור משותף

עזרים: אלבד לבן או נייר שרטוט ארוך, צבעי גואש, פקקים מפלסטיק, מזלגות חד-פעמיים וצמרונים.

פתיחה

- ↪ **הסבירו לילדים:** גם בקיץ חשוב לשמור על הבריאות, לאכול אוכל בריא ולעסוק בפעילות גופנית. אנחנו קוראים לזה "קיץ פעיל ובריא".
- ↪ לכבוד פתיחת הצהרון נכין ביחד ציור משותף בנושא "קיץ פעיל ובריא", והציור יקשט את קירות הקבוצה שלנו.

אופן ההכנה

- ↪ מצמידים את השולחנות זה לזה. פורשים על השולחנות את האלבד הלבן או דפי שרטוט ארוכים.
- ↪ שופכים ארבעה צבעי גואש שונים (צבעים שמזכירים את הקיץ, לדוגמה: צהוב – שמש, כחול – ים) אחד ליד השני במרכז האלבד.
- ↪ הילדים עומדים משני צידי השולחנות אחד מול השני.
- ↪ כל ילד אוצז צמרון, פקק או מזלג חד-פעמי. הילדים טובלים את האביזר שבידיהם בצבע הגואש ומציירים ציור הקשור לקיץ. בקשו מהילדים להביע באמצעות הציור מהו קיץ בריא ופעיל עבורם, כיצד ניתן לשמור על הבריאות במהלך הקיץ ואיזו פעילות מתאימה לקיץ.
- ↪ ניתן להשמיע ברקע את השיר "הכול אני יכול בחופש הגדול" (מילים ולחן: נעמי שמר).
- ↪ בסיום הפעילות הילדים צועדים כמה צעדים אחורנית ומתבוננים על היצירה המשותפת.

סיכום ודיון במליאה

- ↪ כל אחד צייר ציור אישי, וביחד יצרנו ציור קבוצתי משותף. במה שונה הציור האישי מהציור הקבוצתי? האם כשמתבוננים על הציור מרחוק מגלים דברים חדשים?
- ↪ מי רוצה לספר לנו מה צייר?
- ↪ תוך כדי הדיון עם הילדים יש להדגיש את מאפייני הקיץ ואת הדמיון והשוני בין הילדים (למשל, שני ילדים ציירו פירות קיץ, כל אחד צייר פרי אחר).

חשוב לכנס את הילדים בסיום היום, לפני הפיזור הביתה, ולקיים פעילות קצרה. סיכום מסודר של היום מאפשר לילדים לצאת מהצהרון בתחושה חיובית ומקל על המובילים לבצע פיזור מסודר ומבוקר שלהם לביתם. לפניכם פעילויות שתוכלו לשבץ בפלח זה של היום. בחרו פעילות אחת לכל יום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

קיש פעיל ובריא

מהלך הפעילות

← הילדים עומדים במעגל.

← הסבירו לילדים את הוראות המשחק:

- כאשר אני אומרת את המילה "חופש", אתם אומרים "קיש".
- כאשר אני אומרת את המילה "קיש", אתם אומרים "חופש".

המובילה עומדת במרכז המעגל. בכל פעם היא פונה לאחד הילדים ואומרת את אחת המילים ("חופש" או "קיש"), והילד צריך לענות בהתאם, בלי להתבלבל.

← ילד שמתבלבל צריך לענות על אחת השאלות הבאות:

- מה אתה אוהב לעשות בקיש?
- איך שומרים על קיש בריא?
- באילו מקומות אתה אוהב לבלות בקיש?
- אילו פעילויות אתה אוהב לעשות בקיש?
- אילו פירות אתה אוהב לאכול בקיש?
- אילו ירקות אתה אוהב לאכול בקיש?
- האם אתה אוהב לשחק בחול?
- איזו שתייה קרה אתה אוהב לשתות בקיש?
- אילו מאכלים קרים אתה אוהב לאכול בקיש?
- היכן אתה מבלה עם המשפחה בקיש?

חבילה עוברת לכבוד הקיץ שהגיע

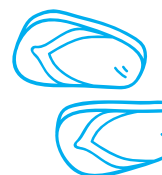
עזרים: הפתעה עבור כל קבוצת הצהרון, עיתונים, סלוטייפ.

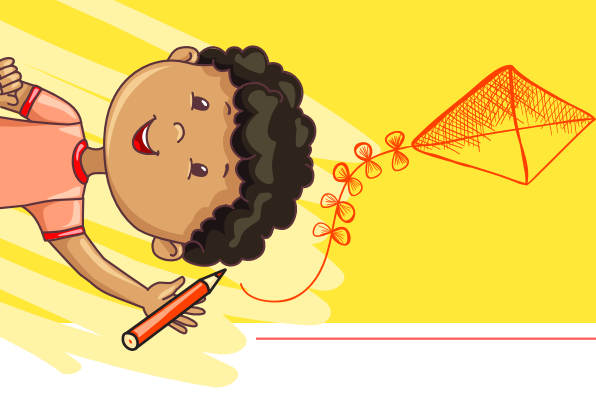
מהלך הפעילות

הכינו משחק "חבילה עוברת" בהשראת הקיץ. עטפו פריט קיצי (למשל, מדבקות של קרטיבים) בשכבות של עיתונים. בין כל כמה שכבות שלבו משימות היתוליות בהשראת הקיץ (למשל: לשיר שיר בנושא הקיץ, למצוא חרוז למילה קיץ, לספר איזה מאכל הם אוהבים לאכול בקיץ). במהלך המשחק השמיעו שירים בנושא הקיץ. הילדים מעבירים את החבילה ביניהם, וברגע שהמוזיקה נעצרת כל ילד בתורו מסיר שכבה. הקריאו לילדים את המשימה, והילדים יבצעו. המשחק ממשיך עד שמגיעים להפתעה העטופה.

תערוכת סיכום השבוע

בימי חמישי צרו, בשיתוף הילדים, תערוכה המייצגת את העשייה והחווייה שלכם במהלך השבוע שחלף. סדרו איתם שולחן חגיגי והניחו עליו את היצירות שיצרו במהלך השבוע. אפשרו לילדים לקשט את השולחן ולהוסיף כרטיסיות מידע הקשורות לנושא. אפשרו להם להסתובב ולהתרשם מהתערוכה.

נושא:

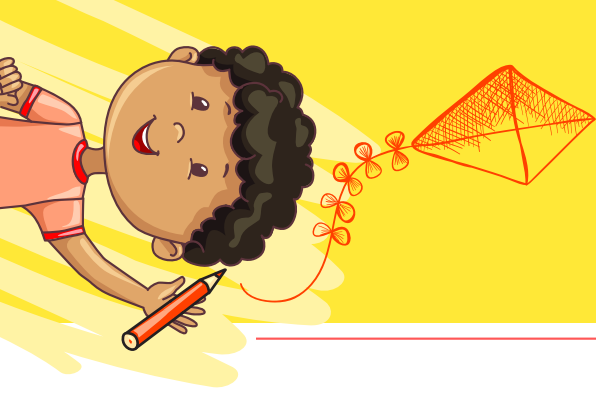
מים כמקור חיים

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
לכבוד הקיץ שהגיע	שלום אדוני המלך - חידון בפנטומימה בנושא מים	חוקרים צעירים- תכונות המים	איך אני מרגיש היום ללא מילים (הבעות פנים ושפת גוף)	פעילות רוגע והרפיה	פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים					
פעילות חברתית- תחנות רענון	פעילות יצירה - כספיון הדג הקטן	פעילות חקר	חוג העשרה	פעילות יצירה- מים וצבעים	פעילות חינוכית העשרתית
הולכים הביתה עם מילה טובה	ים יבשה	נחשו מה חסר	יוגה ים	תערוכת סיכום השבוע	סיום היום

מבוא למובילי הצהרון

השבוע השני של הפעילות בצהרון עוסק בנושא המים כמקור חיים. במקום שבו יש מים יש חיים. באמצעות משחק וחקר נגלה עם הילדים כי המים הם מקור חיוני וחשוב עבור האדם, בעלי החיים והצמחים.

במהלך השבוע נשוחח עם הילדים על חשיבות המים, נתרענן במשחקי מים, נבצע ניסויים מדעיים שבמהלכם נחקור ונגלה תכונות שונות של המים, נלמד על מצבי הצבירה של המים, ניצור ונגלה כיצד ניתן לשמור על הים והסביבה.

פתיחה והתכנסות

לפניכם פעילויות בנושא **"מים כמקור חיים"** שיש לשבץ בפתיחת היום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

לכבוד הקיץ שהגיע

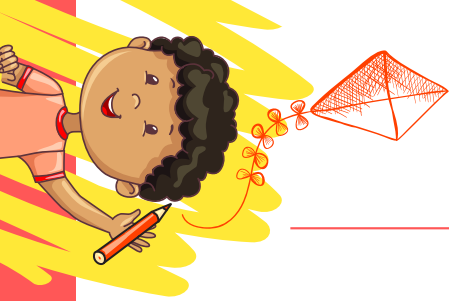
מהלך הפעילות

יושבים במעגל. כל ילד בתורו אומר מילה המתקשרת לקיץ ולמים, למשל: בריכה, אבטיח, השקיה. הילד הבא בתור מנסה לזכור את המילה שאמר הילד הראשון ולהוסיף מילה חדשה, וכן הלאה.

שלום אדוני המלך – חידון בפנטומימה

מהלך הפעילות

- ← אחד הילדים נבחר להיות "מלך" או "מלכה".
- ← הילדים שואלים את המלך: "איפה היית ומה עשית?".
- ← המלך מתאר בפנטומימה: "הייתי ב... ועשיתי...".
- ← עודדו את הילדים לתאר בפנטומימה מקומות או פעילויות הקשורים לקיץ ו/או למים (למשל: הייתי בים ושתיתי מים).
- ← הילדים צריכים לנחש איפה המלך היה ומה עשה.

חוקרים צעירים – תכונות המים

עזרים: כוסות חד-פעמיות גדולות, כפיות חד-פעמיות, ביצה קשה ומלח.

מהלך הפעילות

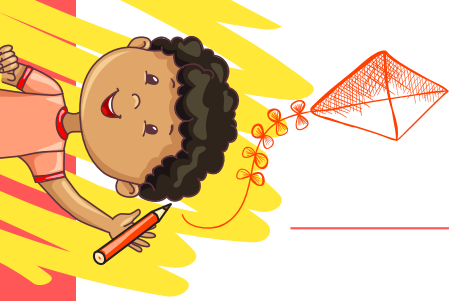
- ↪ ממלאים כוס במי ברז (מים מתוקים).
- ↪ מכניסים את הביצה הקשה למים. מה קורה לביצה? היא שוקעת.
- ↪ מוציאים את הביצה מהמים, מוסיפים כף מלח ומערבבים.
- ↪ מחזירים את הביצה למים. מה קורה לביצה? היא מתרוממת קצת מקרקעית הכוס.
- ↪ מוציאים את הביצה מהמים ומוסיפים עוד שתי כפות מלח, מערבבים.
- ↪ מחזירים את הביצה למים. מה קורה? ככל שממליחים יותר את המים, כך הביצה עולה עוד, עד שהיא צפה.
- ↪ מדוע זה קורה? ככל שמוסיפים יותר מלח למים, כך הם הופכים להיות כבדים יותר והביצה לא יכולה לשקוע.
- ↪ האם אתם מכירים ים שהוא מלוח במיוחד? (בים המלח אנשים יכולים לצוף ללא קושי).
- ↪ במהלך השבוע נערוך ניסויים נוספים הקשורים למים ונכיר את תכונות המים.

אין אני מרגיש היום ללא מילים (הבעות פנים ושפת גוף)

מהלך הפעילות

- ↪ הילדים עומדים במעגל, וכל ילד מביע את הרגשתו באמצעות הבעות פנים ושפת גוף.
- ↪ הילדים האחרים צריכים להבין למה התכוון. למשל:
 - שמחה: חיוך ודילוג במקום.
 - כעס: כיווץ גבות, ידיים משולבות או אגרופים קמוצים.

פעילות רוגע והרפיה

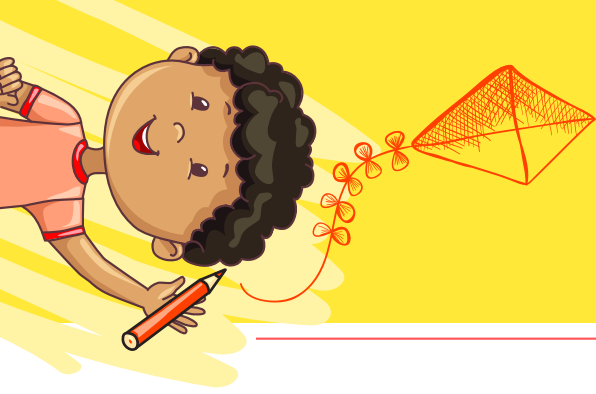
פתיחה

הסבירו לילדים: היום נתרגל פעילות מרגיעה, הרפיה. האם אתם יודעים מהי הרפיה? זוהי פעילות שבה אנו "מנקים" את הראש ממחשבות, נכנסים לשלווה, מבצעים נשימות ומקשיבים לגוף שלנו. בואו נתרכז, נקשיב לגוף ונחדד את תשומת הלב שלנו לרגשות ולחושים שלנו.

מהלך הפעילות

- ↪ יושבים במעגל בישיבה מזרחית, בגב זקוף ועיניים פקוחות.
- ↪ המובילים מנחים את הילדים לשבת בשקט, כל אחד קשוב לגופו.
- ↪ כאשר ילד שומע משהו – עליו למשוך באוזנו.
- ↪ כאשר רואים משהו מיוחד – ממצמצים בעיניים.
- ↪ אם מריחים משהו חדש – מרחרחים עם האף.
- ↪ אם חשים בפה טעם כלשהו – מלקקים את השפתיים.
- ↪ אם מרגישים את אחד מאיברי הגוף – ברך, בטן, יד וכו' – נוגעים באיבר.
- ↪ ילדים ששמים לב לרגש – מניחים יד על הלב.
- ↪ ילדים ששמים לב למחשבות שלהם – מגרדים את הראש.
- ↪ בסיום התרגיל שוחחו עם הילדים:
- אילו תחושות התעוררו בכם במהלך התרגיל? האם שמתם לב למשהו חדש? האם הרגשתם שאתם "מחדדים" את החושים שלכם?

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא השבועי: מים כמקור חיים.

פעילות חברתית בחצר – תחנות ריענון

עזרים: כוסות חד-פעמיות, 4 קנקנים עם מים, 2 דליים, 8 חולצות, חוט צמר, בגדי החלפה ומגבת.

פתיחה

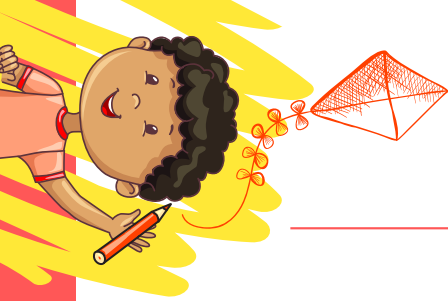
- ➔ הקיץ הגיע. האם יש צורך להיערך לתקופת הקיץ? אם כן, כיצד?
- ➔ בקיץ השמש מרבה לזרוח והטמפרטורות עולות. כיצד אנו מתאימים את הלבוש? לובשים בגדים מאווררים וחולצות קצרות, שותים הרבה מים, אוכלים פירות המכילים מים, כמו אבטיח, ועוד.
- ➔ למה חשוב לדעתכם לשתות מים באופן יומיומי?
- ➔ המים הם אחד המרכיבים החשובים ביותר לאדם. הם נמצאים בתוך התאים ובדם והם חיוניים לקיומם של כל תהליכי חילוף החומרים בגוף, כמו נשימה, תזונה ותנועה. בימים חמים אנחנו מזיעים יותר כדי להוריד את טמפרטורת הגוף.
- ➔ בימים חמים אלה חשוב שנקפיד לשתות הרבה מים.
- ➔ היום נבלה ב"תחנות ריענון" ונהנה ממשחקים עם מים. מהי לדעתכם תחנת ריענון? האם מישוהו ביקר בתחנת ריענון?
- הילדים מתחלקים לשתי קבוצות ועוברים יחד בין תחנות הריענון. הסבירו לילדים שכדי להצליח נדרשים שיתוף פעולה, עבודת צוות, כבוד הדדי וסבלנות.

תחנה 1 – מיקי מיקי

הכנה מוקדמת: 2 קנקנים/בקבוקים עם מים קרים וכוסות חד-פעמיות.

מהלך הפעילות

- ➔ הילדים עומדים בשתי שורות אחד מול השני.
- ➔ כל ילד מקבל כוס חד-פעמית מלאה במים עד חצי גובהה.

↪ המובילה נותנת סימן ואומרת ברצף "מיקי, מיקי, מיקי...". על הילדים לשתות מים בלגימות קטנות בלי להפסיק, עד שהמובילה עוצרת.

↪ קבוצה שכל חבריה הצליחו לשתות בלי לעצור מקבלת 5 נקודות.

תחנה 2 – טיפות מים

הכנה מוקדמת: 2 חולצות ו-2 דליים מלאים במים, בתוך כל דלי מונחת חולצה.

מהלך הפעילות

↪ הילדים עומדים בשני טורים אחד אחרי השני, בפיסוק.

↪ מניחים את הדליים בראש כל טור.

↪ על הילדים להעביר את החולצה מעל הראש מאחד לשני.

↪ הילדים העומדים אחרונים בטור מקבלים את החולצה ומעבירים אותה בחזרה בין הרגליים קדימה, לכיוון הילד הראשון בטור. חוזרים על הסבב פעמיים.

↪ הקבוצה הראשונה שמסיימת את שני הסבבים מקבלת 5 נקודות.

תחנה 3 – אתגר הכביסה

הכנה מוקדמת: 2 דליים ובהם מים עד חצי הגובה, בכל דלי 4 חולצות. חוט צמר מתוח בין שני עמודים.

מהלך הפעילות

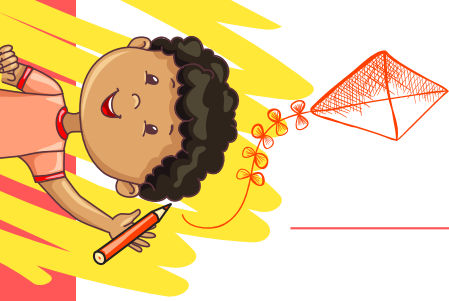
↪ הילדים עומדים בשני טורים, בראש כל טור מונח דלי.

↪ הילדים העומדים ראשונים בטור לוקחים חולצה אחת, רצים לעבר חבל הכביסה, תולים את החולצה הרטובה על החבל, רצים בחזרה ונעמדים בסוף הטור.

↪ הילד השני יוצא לדרך, וכן הלאה. כשמסיימים לתלות, מורידים את החולצות מהחבל באותו אופן ומחזירים חולצה אחרי חולצה לדלי.

↪ הקבוצה הראשונה שמסיימת את אתגר הכביסה מקבלת 5 נקודות.

תחנה 4 – צוות מים

הכנה מוקדמת: 4 קעריות, כוסות חד-פעמיות.

מהלך הפעילות

- ↪ הילדים יושבים בשני טורים אחד ליד השני, כל ילד מחזיק בידו כוס חד-פעמית.
- ↪ מניחים קערית מלאה במים בתחילת הטור וקערית ריקה בסוף הטור, ליד הילד האחרון.
- ↪ הילד הראשון מכניס את הכוס לקערית וממלא אותה במים. הילד הראשון מוזג את המים מהכוס שלו אל הכוס הריקה של הילד העומד לידו, וכך הלאה מכוס לכוס. כאשר מגיעים לילד השלישי, על הילד הראשון לשוב ולמלא את הכוס במים ולמזוג הלאה.
- ↪ לאחר שהילד האחרון קיבל את המים, עליו לשפוך את המים לקערית הריקה, עד שהיא מתמלאת.

פעילות יצירה – כספיון הדג הקטן

עזרים: ספר – "כספיון הדג הקטן", מאת פאול קור. קרטונים של דגני בוקר, נייר אלומיניום, עפרונות, סלוטייפ, לורדים, חוט צמר.

פתיחה

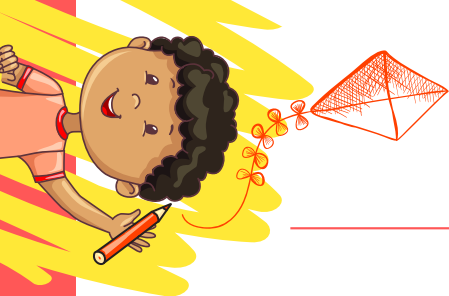
- ↪ במפגש הקודם שוחחנו על חשיבות המים לגוף האדם ונהנינו מתחנות ריענון עם מים. היום נשוחח על הים ועל היצורים החיים בו. מכירים את הספר "כספיון הדג הקטן" מאת פאול קור?

- ↪ הקריאו לילדים את הספר "כספיון הדג הקטן" מאת פאול קור. אם הספר לא נמצא בספרייה של הגן, הקלידו <https://www.youtube.com/watch?v=Me3qzA0Dv2o> ביوتيוב "כספיון הדג הקטן", או היכנסו לקישור:

שיח ודיון במליאה

- ↪ מה מיוחד בכספיון הדג?
- ↪ מה מיוחד בשם כספיון? איזו מילה מסתתרת בשם?
- ↪ מה מיוחד בחברות של כספיון הדג הקטן והלווייתן הגדול?

← מה מיוחד בים?

← אילו יצורים ימיים אתם מכירים?

← איך ניתן לשמור על הים שלנו?

← האם לדעתכם ילדים יכולים לסייע בשמירה על הים ועל היצורים הימיים?

מהלך הפעילות

1. הכינו דגים בגודל בינוני מקרטון.
2. כל ילד מקבל דג מקרטון וריבוע מנייר אלומיניום.
3. הילדים עוטפים את הדג מהקרטון בנייר האלומיניום. מחברים את שאריות האלומיניום מאחור בעזרת סלוטייפ.
4. בעזרת עיפרון לא מחודד, לוחצים קלות על האלומיניום ויוצרים קישוטים שונים על הדג. אין ללחוץ חזק, על מנת שהנייר לא ייקרע.
5. בעזרת הלורדים, צובעים את הצורות שנוצרו.
6. ניתן לנקב חור בקצה הדג, להעביר חוט צמר ולתלות.

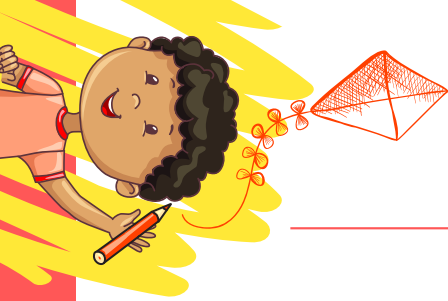
פעילות חברתית – חוקרים ומתנסים

עזרים: קערית עם מים, מקלות אוזניים, קערית קטנה עם סבון כלים נוזלי, אטב משרדי, פלפל טחון, צבעי מאכל אדום, צהוב וכחול, צלחות חד-פעמיות ונייר סופג.

פתיחה

הסבירו לילדים: למים תכונות שונות וייחודיות. מי מכם מכיר תכונה של מים? היום נחקור את תכונות המים באמצעות ניסויים מדעיים.

מהלך הפעילות

מבצעים עם הילדים את הניסויים הבאים:

ניסוי מספר 1 – צניחה חופשית

- ↪ מניחים קערה עם מים במרכז השולחן.
- ↪ מניחים בעדינות רבה את האטב המשרדי על פני המים.
- ↪ נוגעים עם מקלון האוזניים במים. מה קורה? כלום.
- ↪ טובלים את מקלון האוזניים בסבון הנוזלי ונוגעים שוב במים. מה קורה? האטב שוקע לקרקעית הקערה.
- ↪ **מדוע?** למים יש מתח פנים – מעין קרום, שמחזיק את האטב המשרדי. טיפת הסבון שוברת את מתח הפנים, המים נעים והאטב שוקע.

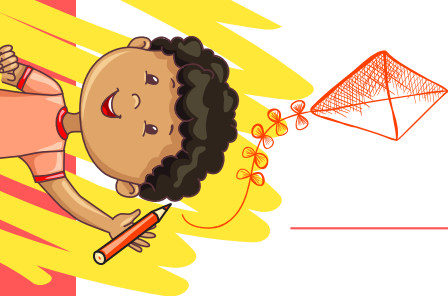
ניסוי מספר 2 – הפלפל בורח

- ↪ שופכים מים לתוך צלחת חד-פעמית ומפזרים פלפל על פני המים.
- ↪ טובלים מקל אוזניים במרכז הצלחת. מה קורה? כלום.
- ↪ טובלים את מקל האוזניים בסבון הנוזלי ונוגעים איתו במים. מה קורה? גרגירי הפלפל בורחים ונצמדים לשולי הצלחת בעיגול יפה.
- ↪ **מדוע?** כפי שקרה בניסוי הראשון, הסבון שבר את מתח הפנים של המים והפלפל התפזר.

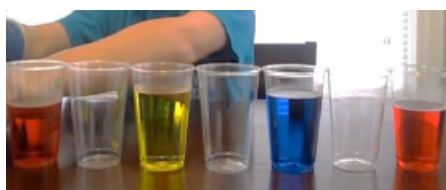
ניסוי מספר 3 – מים נוסעים

- ↪ ממלאים 4 כוסות חד-פעמיות במים עד $\frac{3}{4}$ מגובהן.
- ↪ מטפטפים לכוס הראשונה והשביעית מעט צבע מאכל **אדום**
- ↪ לכוס השלישית מטפטפים מעט צבע מאכל **צהוב**
- ↪ לכוס החמישית מטפטפים מעט צבע מאכל **כחול**
- ↪ כוסות 2, 4 ו-6 נותרות ריקות (ראו בתמונה).
- ↪ לוקחים ריבוע של נייר סופג ומקפלים אותו לפיסה צרה.

↪ מניחים קצה אחד של הנייר בכוס הראשונה עם המים האדומים, וקצה שני מכניסים לתוך הכוס השנייה (הריקה).

↪ נייר סופג שני – קצה אחד בתוך הכוס השנייה, וקצה שני מכניסים לכוס השלישית עם המים הצהובים. וכן הלאה (ראו תמונה).

↪ ממתינים כמה דקות. מה קורה?

↪ מים עוברים מהכוסות המלאות לכוסות הריקות.

↪ הצבעים מתערבבים ונוצרים צבעים חדשים – כמו צבעי הקשת.

↪ **מדוע?** נייר המטבח סופח את המים הצבעוניים, שואב אותם, והם עוברים לאורכו. כשהנייר ספוג – המים יוצאים ממנו לכוס הריקה.

מכיוון שזה קורה בשני צידי הכוס הריקה, מתמלאים בה מים משני צבעים, והם מתערבבים ויוצרים צבע חדש.

פעילות יצירה – מים וצבעים

עזרים: כוסות חד-פעמיות של יין או תבניות קרח, צבעי מאכל אדום, צהוב וכחול, מקלות ארטיק, דפים לבנים A3, קעריות מים, גירים צבעוניים ולבנים.

פתיחה

↪ **הסבירו לילדים:** במפגש הקודם ערכנו ניסויים עם מים וחומרים שונים.

↪ למים תכונות רבות. מים יכולים להופיע במצבי צבירה שונים. למה הכוונה?

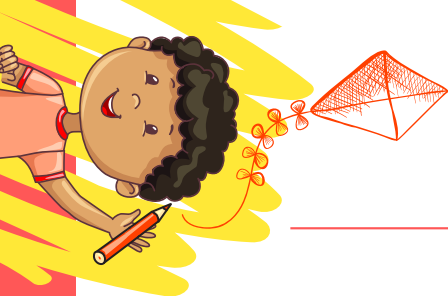
↪ המים שאנחנו שותים הם מים במצב צבירה נוזלי.

↪ כשמקפיאים מים נוצר קרח – זהו מצב צבירה מוצק.

↪ כשמרתיחים מים הם הופכים לאדים – זהו מצב צבירה גז.

↪ היום נתנסה, ניצור ונצייר עם מים בשני מצבי צבירה שונים – מוצק ונוזל.

מצב צבירה מוצק – צובעים עם קרח צבעוני

הכנה מוקדמת

- ↪ מכינים עם הילדים קרח צבעוני (יום לפני הפעילות).
- ↪ כל ילד מקבל שלוש כוסות חד-פעמיות קטנות עם מים ומערבב בכל כוס צבע מאכל שונה: צהוב, אדום או כחול.
- ↪ מכניסים לכל כוס מקל של ארטיק ומכניסים למקפיא.

אופן ההכנה

- ↪ מחלקים לכל ילד דף לבן בגודל A3.
- ↪ שולפים בכל פעם בעזרת המקל את הצבע הקפוא שיצרתם, מציירים וצובעים על הדף עם הקרחונים הצבעוניים.

מצב צבירה נוזל – צלילות מים

מהלך הפעילות

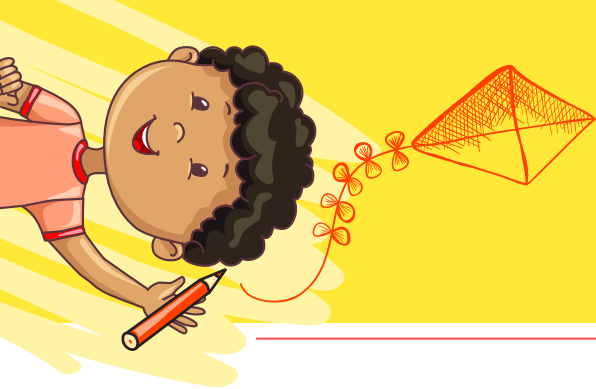
- ↪ הילדים שופכים קצת מים על המדרכה בחצר ועוקבים אחרי המים. המים נספגים ויוצרים על המדרכה כתמים בצורות שונות.
- ↪ הילדים מתבוננים ומגלים – אילו צורות יצרו המים על המדרכה?
- ↪ הילדים עוברים על קווי המתאר של הכתם שנוצר ומשלימים את הציור המיוחד כיד הדמיון הטובה עליהם.

סיכום שבועי

במהלך השבוע חקרנו, התנסינו, יצרנו, שיחקנו ונהנינו מהמים. למדנו שהמים הם אחד המקורות החשובים ביותר לחיי האדם, הקשבנו לסיפור על דג החי במים והתנסינו במשחק ויצירה עם מצבי הצבירה השונים של המים. אילו מצבי צבירה גילינו שיש למים?

בשבוע הבא נמשיך לבלות ב"קיש פעיל ובריא" ונגיע לחוף הים. נגלה את רזי החול, נעקוב אחר עקבות בו, ניצור, נכיר ונלמד על חיי הזוחלים.

סיום היום

לפניכם פעילויות שתוכלו לשבץ בפלח זה של היום. בחרו פעילות אחת לכל יום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

הולכים הביתה עם מילה טובה

עזרים: כדור ים.

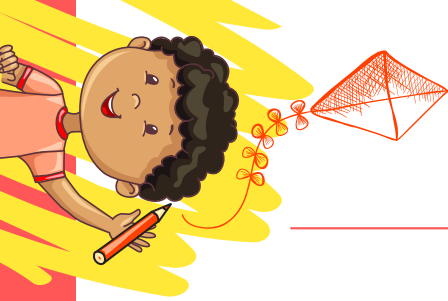
מהלך הפעילות

- ↪ הילדים עומדים במעגל ומוסרים את הכדור מאחד לשני.
- ↪ **סבב ראשון:** הילד שהכדור נמסר אליו מסכם את היום ב"מילה טובה" – משפט קצר על תחושותיו מהיום שהיה (למשל: "היום היה לי כיף לשחק בתחנות ריענון").
- ↪ **סבב שני:** הילד שהכדור נמסר אליו אומר "מילה טובה" על היום הצפוי לו מחר (למשל: "אני מחכה למחר כדי לפגוש את חברי").
- * ניתן לשחק את המשחק גם עם כדור דמיוני.

ים יבשה

מהלך המשחק

- ↪ מותחים חבל ומניחים על הרצפה. מחליטים איזה צד הוא הים ואיזה צד הוא היבשה.
- ↪ אחד הילדים נותן את ההוראות לקבוצה (בגמר המשחק הקפידו להחליף).
- ↪ כאשר אומרים "ים", על הילדים לקפוץ לצד ה"ים", וכאשר אומרים "יבשה", עליהם לקפוץ לצד ה"יבשה". ילד שנמצא במקום הלא-נכון יוצא מן המשחק.
- ↪ בשלבים מתקדמים יותר, אפשר לנסות לבלבל את המשתתפים ולתת הנחיות המורכבות מסדרת הוראות, למשל: "ים-יבשה-יבשה-ים".
- ↪ בהוראה "יבשה" (ים ויבשה) יש להניח רגל אחת בים ורגל שנייה ביבשה. כשמכריזים "שיטפון" הילדים רצים למקום בולט וגבוה.

נחשו מה חסר

עזרים: תמונות או חפצים בנושא מים או ים, למשל: דגים, גלגל ים, בגד ים, כוס מים.

מהלך הפעילות

- ↪ מניחים את כל החפצים (או התמונות) על הרצפה.
- ↪ מבקשים מאחד הילדים לצאת.
- ↪ המזבילה מחביאה חפץ אחד וקוראת לילד שיצא לחזור למכש.
- ↪ הילד צריך לגלות איזה חפץ חסר.
- ↪ מחליפים מדי פעם בין הילדים.

יוגה ים

מהלך הפעילות

- ↪ **הסבירו לילדים:** בעולם היוגה מנחי הגוף לקוחים מעולם החי והטבע. היום נתעמל ביוגה, והנושא המרכזי הוא ים. קדימה, בואו ננסה.
- ↪ הציגו לילדים את התמונות של מנחי הגוף והדריכו אותם בהתאם.

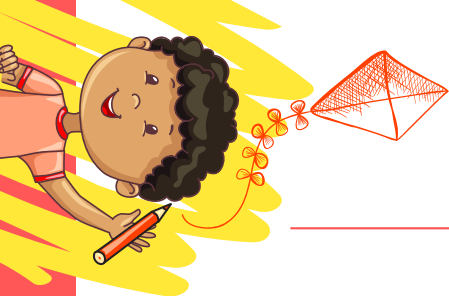
1. מנח כריש

2. מנח מדוזה

3. מנח סרטן

4. מנח דולפין

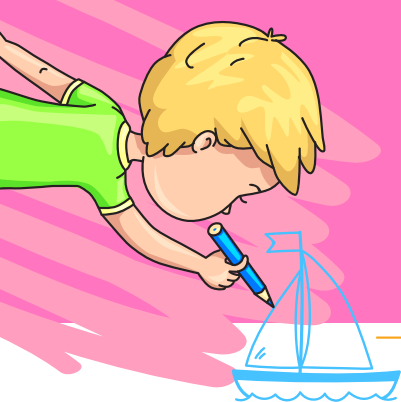

תערוכת סיכום השבוע

בימי חמישי צרו, בשיתוף הילדים, תערוכה המייצגת את העשייה והחווייה שלכם במהלך השבוע שחלף. מסדרים שולחן חגיגי ומניחים עליו את היצירות שיצרו הילדים במהלך השבוע. הילדים מקשטים את השולחן ומוסיפים כרטיסיות מידע הקשורות לנושא. מצלמים את התערוכה ושולחים למשפחות.

שבוע שלישי

נושא:

סיפורו של חוף

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	
פעילות עם שיר: כמו ים	שלום אדוני המלך – חידון בפנטומימה בנושא חוף הים	הידעת? תכונות החול	איך אני מרגיש היום ללא מילים (הבעות פנים ושפת גוף)	פעילות רוגע והרפיה – מבלים בחוף הים	פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים					
פעילות חברתית משחקים בחוף יצירה – מטקות	פעילות חברתית מי גר בחוף? יצירה – צב	פעילות חברתית בעקבות העקבות	חוג העשרה	פעילות יצירה – חול צבעוני	פעילות חינוכית העשרתית
הולכים הביתה עם מילה טובה	מנחשים מילים בנושא הקיץ	חיות הים חיות היבשה	רוקדים עם הגלים	תערוכת סיכום השבוע	סיום היום

מבוא למובילי הצהרון

השבוע השלישי עוסק בנושא "סיפורו של חוף".

חוף הים הוא מקום שכמעט כולם אוהבים לבלות בו, בעיקר בקיץ.

השבוע נחקור עם הילדים את החוף: נשוחח על החוף ונגלה את תכונותיו, נשחק במשחקי חוף, נבחן את חשיבות החוף עבור החיות, ניצור, נלמד ונחווה חוויות מהנות.

פתיחה והתכנסות

לפניכם פעילויות בנושא "סיפורו של חוף" שיש לשבץ בפתיחת היום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

כמו ים

מהלך הפעילות

- ← השמיעו לילדים את השיר "כמו ים" (מילים: יהונתן גפן, לחן: יוני רכטר). הקלידו ביוטיוב "כמו ים" או היכנסו לקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=PuORT98tNzY>
- ← הילדים מתהלכים בחדר לצלילי המוזיקה, תוך שהם אוחזים בידם צדף דמיוני. כולם מדמיינים שהם הולכים על החול החם. כשפוגשים חבר מברכים אותו לשלום.
- ← כששומעים את המילים: "אם שמים אותו ליד האוזן השנייה, שומעים..." הילדים אומרים אחד לשני דבר אחד שהם שומעים בחוף הים (למשל: את הגלים, רעש של מטקות, קולו של מוכר הארטיקים).

הידעת? תכונות החול

עזרים: מחשב ומקרן (אם חסר, ניתן לחלק את הילדים לקבוצות ולהראות את הסרטון דרך הטלפון הסלולרי).

מהלך הפעילות

- ← **הסבירו לילדים:** החול מקורו בסלעים ואבנים שנשחקו ורוסקו לפירורים זעירים. האם ידעתם שיש חול צבעוני? צבעו של החול, שבא לא פעם מאבן חול, נקבע על ידי המינרלים שמהם הורכב הסלע המרוסק שממנו נוצר החול. בגלל המינרלים השונים המגיעים מהים, כמו קונכייות לבנות, אלמוגים, אבן גיר, נחושת או ברזל, החול מקבל גוונים שונים. לדוגמה, חול הים מקבל גוון חום בהיר ואף לבן המגיע מהמינרלים של קונכייות ואלמוגים. בדרום הארץ נוכל למצוא חול צבעוני במכתש רמון, במכתש הגדול ובמכתש הקטן.
- ← לחול שימושים רבים. למה לדעתכם משמש החול?
- ← ערכו רשימת שימושים על הלוח בהתאם לתשובות הילדים.

סכמו:

↩ חול סינתטי מיוצר במפעלים לריסוק סלעים למטרות בניין, והוא אחד המרכיבים העיקריים בבטון ומועדף על פני חול רגיל.

↩ שקי חול משמשים להגנה מפני שיטפונות.

↩ חול המחומם לטמפרטורות גבוהות משמש להכנת מרבית סוגי הזכוכית.

↩ בטכניקת התזת חול אפשר להשתמש בחול לניקוי משטחים גדולים.

↩ ארגז חול משמש משחק לילדים בגני ילדים ופארקים.

↩ הנפשת חול – סוג של אנימציה או אומנות במה שבמסגרתה האומן יוצר סרט – ציור בחול, על ידי זריית חול על גבי משטח מואר והזזתו.

צפו יחד בסרטון המציג הנפשה בחול תוך שימוש במוזיקה. הקלידו ביוטיוב: "שירים באנימציה חול – יד ביד – ילדות ישראלית", או היכנסו לקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=UC-od0M7XCc&t=5s>

פעילות רוגע והרפיה – מבלים בחוף הים

פתיחה

הסבירו לילדים: היום נתרגל פעילות מרגיעה.

זכורים? פעילות שבה אנו מנקים את הראש ממחשבות, נכנסים לשלווה, מבצעים נשימות ומקשיבים לגוף שלנו.

מהלך הפעילות

↩ יושבים במעגל בישיבה מזרחית, בגב זקוף ועיניים פקוחות.

↩ **הנחו את הילדים:** אנחנו מדמיינים שאנחנו יושבים על חול רך ונעים בחוף הים.

↩ אנחנו מושכים באוזניים קלות ומקשיבים לרעש הגלים הקרבים לחוף, מתנפצים וחוזרים בחזרה לים.

↩ שומעים את ה"טק טק טק טק"? זהו צליל כדור הגומי המכה במטקות.

↩ אנחנו ממצמצים בעיניים, מביטים לשמיים ורואים קבוצה של שחפים עפה מעל החוף.

- ↪ אנחנו יושבים על החול. אתם מרגישים את החול בכפות הרגליים? בעזרת כף היד אנחנו אוספים את החול הרך ונהנים מהתחושה שהוא מתפזר לו אט-אט בין אצבעות הידיים.
- ↪ אנחנו מריחים לרגע את האוויר הנעים ואת ריחות הגלידה והקרטיב הקרים, מלקקים עם הלשון ונהנים מהטעם המתוק והטעים.
- ↪ עכשיו מיישרים רגליים ולרגע קט טובלים את כפות הרגליים במים הקרירים.
- ↪ אנחנו מתמלאים בשמחה ושמים את היד על הלב.
- ↪ נשאף אוויר דרך האף ונשנוף אותו החוצה לאט-לאט. נחזור על הנשימות פעמיים.
- ↪ נצמיד כף אל כף ונאמר תודה.
- ↪ בסיום תרגיל ההרפיה שוחחו עם הילדים על התחושות – באילו חושים השתמשו ואיך הרגישו במהלך התרגיל.

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא השבועי: סיפורו של חוף.

פעילות חברתית – משחקים בחוף

עזרים: צלחות נייר חד-פעמיות, מקלות רופא, פונפונים גדולים, צבעי פנדה, ניירות צבעוניים ודבק פלסטי.

פתיחה

← **שאלו את הילדים:** היכן אנו נוהגים לבלות בקיץ? בקיץ אנחנו נוהגים לבלות בחוף הים.

← מה אתם אוהבים לעשות בחוף הים?

← באילו משחקים אתם אוהבים לשחק?

← האם כל משחק מתאים לשחק על החול?

← בחוף הים נוהגים לשחק במשחקי כדור – כדור ים, כדור רשת, כדור עף ומטקות.

← מכירים את משחק המטקות?

← מטקות הן המצאה ישראלית. זהו משחק מסירות המיועד לחוף הים.

← זהו משחק לשני משתתפים, ומטרתו להתמסר בכדור גומי כמה שיותר פעמים בעזרת שני מחבטים

← עגולים עשויים מעץ, בלי שהכדור ייפול לרצפה.

← המשחק מהנה בעיקר בגלל שאין בו מנצח או מפסיד – פשוט מתמסרים.

← בואו נכין משחק מטקות אישי ואחר כך נתרגל ונשחק.

שלב א' – הכנת מטקות

אופן ההכנה

← כל ילד מקבל 2 צלחות נייר ומקשט אותן כרצונו (ניתן להדביק חתיכות נייר צבעוניות ולשלב כמה חומרים).

← מדביקים את מקלות הרופא בצד האחורי של כל צלחת ומכינים את המטקה.

שלב ב' – מתרגלים ומשחקים

הוראות המשחק

← מחלקים את הילדים לזוגות.

← הילדים מתמטרים בפונפון בעזרת המטקות, ומשתדלים לא להפיל את הפונפון על הרצפה.

סרטון – מי גר בחוף?

עזרים: מחשב, מקרן, בקבוקים מפלסטיק 500 מ"ל, מספריים, לורדים, טושים, חומר סול, שבלונה של צב, עיניים זזות ודבק פלסטי.

פתיחה

← במפגש הקודם שוחחנו על משחקים שמשחקים בחוף הים. מה עוד יש בחוף הים? בחוף הים יש צדפים, חול וים, וגם בעלי חיים. היום נכיר את אחד מבעלי החיים שחיים בחוף.

← הציגו בפני הילדים את התמונה הבאה ושאלו אותם: מה רואים בתמונה?

התשובה: ביצים של צבי ים.

← האם ראיתם פעם צבי ים או ביצים של צבי ים?

הסבירו לילדים: בעונת ההטלה, בין החודשים מאי וספטמבר, עולות נקבות צבי הים אל החוף כדי להטיל את ביציהן ביבשה, מטרים ספורים מהים. נקבת הצב עולה בחוף החולי עד שהיא מגיעה מעבר לקו הגאות (קצה גבול המים). היא צריכה להטיל את הביצים רחוק מספיק מהמים המלוחים, שכן הם עלולים להזיק לקליפת הביצה העדינה. היא חופרת גומה, מטילה בתוכה את הביצים ומקפידה לכסותן היטב בחול. הביצים מודגרות בחום השמש במשך כחודשיים. צבי הים הקטנים בוקעים במשך כמה לילות ופונים היישר אל הים. האור הבהיר המוחזר מקצף הגלים מסמן להם את הדרך אל הים ועליהם להגיע לשם במהירות.

↪ בחוף ובים אורבות לצבי הים סכנות רבות. אילו סכנות אלה לדעתכם? השלכת פסולת על הקן, בניית בתים בקרבת החוף, ג'יפים שנוסעים על החוף והורסים את הקן ועוד.

↪ כיצד לדעתכם ניתן לעזור לצבי הים?

↪ לקראת סיום ניתן להקרין לילדים סרטון קצרצר על צבי הים: <https://youtu.be/x21731HIXk0>

↪ היום נכין צבי ים

פעילות יצירה – צבי ים

אופן ההכנה

↪ משרטטים על גבי סול את גוף הצב, אפשר להיעזר בשבלונה. גוזרים, צובעים ומדביקים עיניים זזות.

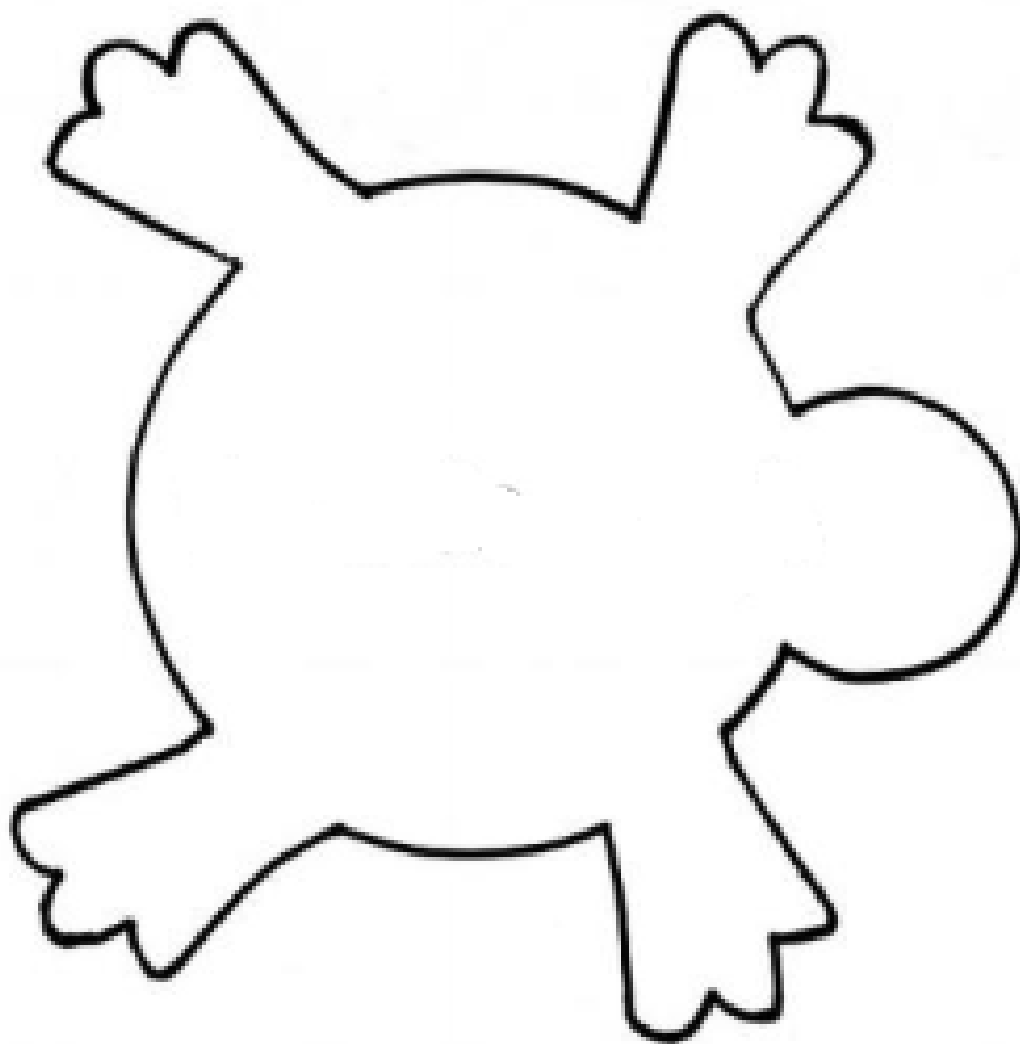
↪ יוצרים את השריון: חותכים את הרבע התחתון של בקבוק מים קטן.

↪ צובעים ומקשטים את תחתית בקבוק הפלסטיק עם לורדים.

↪ מורחים לאורך תחתית הבקבוק דבק פלסטי ומדביקים במרכז הגוף של הצב.

↪ לאחר שהשריון התייבש ניתן להכניס את הצבים לתוך קערת מים ולצפות במתרחש..

סיכום

מה עשינו היום? איך הרגשתם במהלך הפעילות? איזה דבר חדש למדתם היום? היום יצרנו צבי ים שיעזרו לנו לזכור לשמור על החופים, כדי לשמור על צבי הים החיים בהם.

פעילות חברתית – בעקבות העקבות

עזרים: מחשב, מקרן, תמונה של עקבות בחול, תמונות של עקבות החיות הליליות.

פתיחה

הסבירו לילדים: במפגש הקודם הכרנו את צבי הים הנמצאים בחוף. היום נהפוך ל"בלשים צעירים", נחקור ונגלה שביליה החולות מתמלאים חיים. חלק מבעלי החיים שהתחבאו במשך היום מגיחים ממקומות המסתור שלהם ויוצאים לאכול ולפעילויות אחרות. נתבונן על עקבות בעלי החיים בחול וננחש: מי היה כאן?

מהלך הפעילות

שלב א' – חידון

הציגו בפני הילדים את תמונות העקבות הבאות, כפי שצולמו בפארק החולות באשדוד, ונסו לנחש למי הן שייכות:

למי שייכות עקבות מס' 1?

כלב

שועל

נמר

התשובה: שועל

חפשו בגוגל תמונות שועל מצוי והסבירו לילדים: השועל המצוי שייך למשפחת הכלביים, ולכן עקבותיו דומות לעקבות של כלב. שתי אצבעות לפני כרית כף הרגל, ושתיים משני צידיה. השועל המצוי נפוץ בכל הארץ, והוא חיה לילית. ביום הוא נח במאורות, ולאחר השקיעה הוא יוצא לפעילות חיפוש אחר מזון.

למי שייכות עקבות מס' 2?

כלב

סוס

צבי

התשובה: צבי

חפשו בגוגל תמונות צבי והסבירו לילדים: הצבי הארצישראלי, סמל ליופי ולמהירות, חי בכל רחבי הארץ, בסביבות חיים מגוונות. הצבאים יוצאים בלילה. מלבד עקבותיהם הנראות בשטח, אפשר לזהות את נוכחותם על ידי "תחנות ריח" – ערמות גללים שהם משאירים אחריהם לשם סימון הטריטוריה שלהם.

למי שייכות עקבות מס' 3?

לטאה

צבי

חוגלה (ציפור)

התשובה: חוגלה.

חפשו בגוגל תמונות חוגלה והסבירו לילדים: החוגלה היא ציפור הדומה לתרנגולת. אם ניתקל בה היא תימלט מאיתנו בריצה מהירה. החוגלה היא קרובת משפחה של התרנגולת, וכמוה היא שוכנת בקרקע ועפה רק כשהסכנה קרובה. רגליה החזקות מסייעות לה לחפור בקרקע ולחפש את מזונה.

למי שייכות עקבות מס' 4?

לטאה

חיפושית

נחש

התשובה: נחש.

חפשו בגוגל תמונות נחש חולות והסבירו לילדים: נחש החולות הוא נחש קטן, עדין וצבעוני. סימן ההיכר שלו הוא מגן גדול מעל חרטומו, המסייע לו להתחפר בחול. נחש החולות פעיל בלילה, ואילו ביום הוא מתחפר במחילות או מתחבא בחול או מתחת לעצמים על פני החול.

שלב ב' – בעקבות העקבות

מהלך הפעילות

גזרו את העקבות של החיות הליליות המופיעות בחולות ומספרו אותן מ-1 עד 4.

שועל מצוי

נחש החולות

שועל מצוי

נחש החולות

1. תלו את התמונות בחצר הגן (בשטח מוגבל).
 2. חלקו את הילדים לשתי קבוצות.
 3. כל קבוצה יוצאת למצוא את העקבות. בכל פעם שמצאו עקבה של חיה אחת על הקבוצה לחזור למובילה, להגיד לה איזה מספר מצאו ולנחש עקבות של איזו חיה הם מצאו.
 4. אם ענו נכון, עליהם לחקות את הליכת החיה ולאחר מכן להמשיך לחפש עקבה חדשה.
- צְבִי ארצישראלי - דילוגים.**
- שועל -** עומדים על שש ומייללים שלוש פעמים (יללה הדומה ליללה של זאב).
- נחש -** זחילה מנקודה אחת של החדר לנקודה אחרת.
- חוגלה -** על הילדים להצמיד רגליים וללכת בצעדים קטנים מנקודה אחת לנקודה אחרת.

סיכום ודיון במליאה

הסבירו לילדים: היום הכרנו את סיפורו של החוף, וגילינו שלא רק האדם מבלה בחוף. בחוף יש עולם ומלואו של בעלי חיים, רובם פעילים בשעות הלילה.

- ← מאיזו פעילות הכי נהניתם?
- ← מה מיוחד בחיות שהכרנו?
- ← איזו חיה הכי סקרנה אתכם?
- ← איך אתם יכולים להמשיך ולשמור על החוף ועל בעלי החיים שבו?

פעילות יצירה – הכנת בקבוק עם חול צבעוני

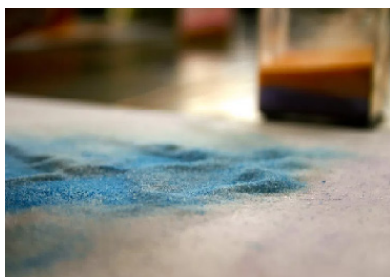
עזרים: מלח, גירים צבעוניים, כפות חד-פעמיות וקעריות חד-פעמיות, בקבוקים מפלסטיק/ כוסות חד-פעמיות בגודל בינוני, בקבוק קטן מפלסטיק להכנת משפך/ דף נייר מגולגל לחרוט, כפיות חד-פעמיות ושיפודים..

מהלך הפעילות

שלב א'

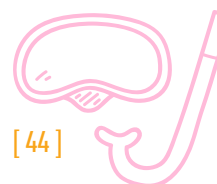
1. כל ילד מקבל חופן מלח וחצי גיר צבעוני (אחד).
2. מגלגלים את הגיר על המלח עד שהמלח נצבע.
3. את המלח הצבעוני ממיינים לקערות חד-פעמיות לפי צבעים.

ראו דוגמה בתמונות לאופן ההכנה:

שלב ב'

- ← מכניסים את המשפך לפיית הבקבוק.
- ← בעזרת הכפית מוסיפים בכל פעם שכבה צבעונית של חול.
- ← מומלץ לשלב צבעים כהים עם בהירים.
- ← מומלץ לא למלא עד הסוף.
- ← בסוף התהליך ניתן להכניס שיפוד קרוב לדופנות הבקבוק וליצור צורות מעניינות בחול.

סיכום שבועי

מה עשינו במהלך השבוע? איזו פעילות אהבתם במיוחד? במהלך השבוע שיחקנו, למדנו, התנסינו והכרנו את חוף הים והחיים שבו. הכנו מטקות המתאימות למשחק על החוף, הכרנו את עולם צבי המים ולמדנו כיצד אנו יכולים לשמור עליהם, עקבנו אחר עקבות של חיות הפעילות בלילה בחולות ואף יצרנו חול צבעוני.

בשבוע הבא נעסוק בשמש הקיצית, נהיה "חכמים בשמש", נבין את חשיבות השמש בחיי האדם, נטעם טעמי קיץ, ונשחק באור וצל.

סיום היום

לפניכם פעילויות שתוכלו לשבץ בפלח זה של היום. בחרו פעילות אחת לכל יום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

משחק מילים בנושא הקיץ

מהלך הפעילות

- ↪ הילדים יושבים במעגל.
- ↪ המובילה אומרת: מים.
- ↪ לפי התור כל ילד אומר מהר מילה שמזכירה לו מים (ים, בריכה וכדו').
- ↪ בהמשך, אפשרו לאחד הילדים לומר מילה הקשורה לקיץ (שמש, חול וכו'). כל ילד בתורו יאמר במהירות מילים שמזכירות לו את המילה שנאמרה.

חיות הים וחיות היבשה

מהלך הפעילות

- ↪ הילדים יושבים במעגל.
- ↪ כל ילד בתורו אומר שם של חיה הגרה ביבשה. הילדים מנסים למצוא חיה בעלת שם זהה החיה במים.
- למשל: כלב – כלב ים, אריה – אריה ים, סוס – סוסון ים, צב – צב ים, חתול – חתול ים, נחש – נחש מים.
- ↪ למשחק מטרה קבוצתית, להכיר כמה שיותר חיות יבשה וחיות מים בעלות אותו שם.

רוקדים עם הגלים

עזרים: מחשב ומקרן.

הקרינו לילדים את הסרטון "גלשן - שיר מתוך החוף של רינת", ביצוע של השיר "גלשן" (מילים ולחן: דני סנדרסון). היכנסו לקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=6QtwMqly2RY>. אם לא ניתן להקרין, שירו עם הילדים את השיר.

מהלך הפעילות

↪ **הסבירו לילדים:** אנחנו יוצאים לבלות בחוף הים. מהרו לעלות על הגלשן, עמדו ביציבות והפעילו את הדמיון, כי הנה אנו תכף מתחילים.

↪ הילדים רוקדים לצלילי השיר. בשלב הראשון - ריקוד חופשי. בשלב השני בוחרים "ילד מוביל" שממציא תנועות ומרקיד את חבריו. מחליפים מדי פעם את הילד המוביל

שבוע רביעי

נושא:

שמש קיצית

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
פעילות בתנועה - חכם בשמש	איך אני מרגיש היום - ללא מילים	פעילות בעקבות סיפור - "חכם בשמש" מאת מרים זרקא	שלום אדוני המלך - חידון בפנטומימה בנושא חכם בשמש	פעילות עם שיר - לעולם בעקבות השמש	פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים					
פעילות יצירה - הכנת ויטראז' מסיבת סיום	חוג העשרה	פעילות חברתית טעמים של קיץ	פעילות חברתית משחקים של אור וצל	פעילות חקר - חוקרים ומתנסים	פעילות חינוכית העשרתית
תערוכת סיכום השבוע	המשך הכנות לקראת מסיבת הסיום	הכנות לקראת מסיבת הסיום הצהרון	חם וקר	הולכים הביתה עם מילה טובה	סיום היום

מבוא למובילי הצהרון

השבוע הרביעי והאחרון של ימי הפעילות בצהרון עוסק בשמש הקיצית, ולקראת סוף השבוע נעסוק בסיום ובפרידה.

השמש היא מקור האור והחום של כדור הארץ. בלעדיה לא היו האדם, החי והצומח יכולים להתקיים. השבוע נערוך היכרות עם השמש הקיצית ונבדוק עם הילדים את השפעותיה על גוף האדם והסביבה. נערוך ניסויים, נחקור ונשחק עם הצל ונהנה מטעמי הקיץ. נסכם וניפרד מהילדים בטקס ומסיבת סיום.

פתיחה והתכנסות

לפניכם פעילויות בנושא **"שמש קיצית"** שיש לשבץ בפתיחת היום. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את הילדים לקחת חלק בפעילויות, ליזום ולהרחיב אותן בעצמם.

לעולם בעקבות השמש

מהלך הפעילות

- ➔ השמיעו לילדים את השיר "לעולם בעקבות השמש" (מילים: אהוד מנור, לחן: רוני וייס). הקלידו ביוטיוב "שירי - לעולם בעקבות השמש", או היכנסו לקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=Rc76y7ELPc0>
- ➔ למדו את הילדים את הפזמון החוזר ושירו יחד. נסו לזהות יחד את החרוזים המופיעים בשיר (למשל: חמים-קסמים-תמים). שוחחו על מצב הרוח שהשיר מעורר בנו. האם זהו שיר שמח? קצבי?
- ➔ לסיום כולם רוקדים יחד לצלילי השיר.

פעילות בעקבות סיפור – "חכם בשמש" מאת מרים זרקא

עזרים: דפים לבנים A4, כלי כתיבה וטושים.

מהלך הפעילות

הקריאו לילדים סיפור בחרוזים: "חכם בשמש" מאת מרים זרקא.

שלום, אני אפרים, אני ילד כמו כולם
אבל יש לי בעיה, אני קצת שכחן
אתמול נסעתי על האופניים לטיול בירושלים
היה ממש חם ועוד לפני שהטיול תם
שמעתי את דוושות האופניים לוחשות ומדווחות:
"אוי, אפרים, ממש חם, איך שכחת את הכובע לחבוש?"
אז חזרתי הביתה וכובע חבשתי ולדרך שוב יצאתי
ושוב לקחתי את האופניים כדי לנסוע לירושלים

היה ממש חם ועוד לפני שהטיול תם
שמעתי את דוושות האופניים לוחשות ומדוושות:
"אוי, אפרים, ממש חם
ללא מים לשתייה, הטיול הוא בעיה
מצמא אתה תתייבש, חזור הביתה בלי להתבייש"
אז הביתה חזרתי, את המים לקחתי
ולדרך שוב יצאתי
שוב לקחתי את האופניים כדי לנסוע לירושלים
ושוב היה ממש חם
ועוד לפני שהטיול תם
שמעתי את דוושות האופניים לוחשות ומדוושות:
"תהיה בבעיה אם לא תמרח קרם הגנה"
אז הביתה חזרתי וקרם הגנה מרחתי
ולדרך שוב יצאתי ושוב לקחתי את האופניים
כדי לנסוע לירושלים
היה ממש חם ועוד לפני שהטיול תם
שמעתי את דוושות האופניים לוחשות ומדוושות:
"אוי, אפרים, האור מסנוור בעיניים
מיד חזור לקחת משקפיים
כדי לשמור על העיניים"
אז הביתה חזרתי, משקפיים לקחתי
על העיניים הרכבתי ושוב לקחתי את האופניים
כדי לנסוע לירושלים
ולפני שיצאתי לדרך את עצמי בדקתי
כובע עולה לראש, אותו מיד לחבש
על העיניים מגינים, משקפיים מרכיבים
על הגוף שומרים, קרם הגנה טוב מורחים
את המים לשתייה עם בקבוק לתלייה
יופי, אני מוגן ומזמן
לקחת את האופניים כדי לנסוע לירושלים
אך אוי, מה קרה?
איך פתאום השמש שקעה?
אז את הטיול דחיתי בינתיים
אולי מחר אגיע לירושלים.

דיון במליאה

- ↪ האם אהבתם את הסיפור?
- ↪ מה הרגשתם במהלך הסיפור? מה חשבתם?
- ↪ מה קרה לאפרים כשרצה לצאת לטיול? מה הוא שכח?
- ↪ למה חשוב למרוח קרם הגנה, להרבות בשתיית מים, לחבוש כובע?
- ↪ האם אתם מכירים את הביטוי "חכם בשמש"? מה לדעתכם משמעות הביטוי?

פעילות בתנועה – חכם בשמש

מהלך הפעילות

- ↪ מתרגלים הגנה מפני השמש לצלילי השיר "מכת שמש" (מילים: דורי בן זאב, לחן: יגאל בשן). הקלידו ביוטיוב "מכת שמש – שיר מתוך החוף של רינת", או היכנסו לקישור:

↪ <https://www.youtube.com/watch?v=qRPVCRtUJLk&list=PL419YR22ubLDmN4nWRYdtXsPEqfUcwXTu>

- ↪ עם הישמע הפזמון הילדים מציגים בפנטומימה את הפעולות הבאות: שותים מים, מורחים קרם הגנה, חובשים כובע על הראש. ממשיכים לנוע במרחב לקצב המוזיקה בדילוג, הליכה מהירה, הליכה על קצות האצבעות וצעדי רדיפה.

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא השבועי: שמש קיצית.

פעילות חברתית – חוקרים ומתנסים

עזרים: שני בקבוקי מים (מים קרים ומים חמים לשימוש המובילה בלבד), צבעי מאכל כחול ואדום, בריסטולים בצבעים כהים ובהירים.

קוביות קרח (ניתן למלא חצי כוס חד-פעמית במים ולהקפיא).

פתיחה

← מה אתם יודעים על השמש? מה היא נותנת לנו?

← הסבירו לילדים: השמש היא הכוכב היחיד בכל מערכת השמש הפולט אור עצמי, כלומר השמש יוצרת אור. השמש היא מקור האור והחום של כדור הארץ. בלעדיה לא היו האדם, החי והצומח יכולים להתקיים. השמש דומה בגודלה לכוכבים רבים אחרים, אבל יחסית לכדור הארץ היא גדולה מאוד.

← בישראל השמש היא אוצר טבע חשוב מאוד. מדענים רבים משקיעים זמן בחשיבה כיצד אפשר לנצל את קרני השמש החמות לטובת התושבים. ד"ר תבור למשל המציא שיטה לחימום מים בעזרת קרני השמש בצורה חסכונית. המצאה זו נקראת דוד שמש, ומשתמשים בה בכל העולם.

← בקיץ חם מאוד ולכן חשוב להקפיד לחבוש כובע, למרוח קרם הגנה, לשתות הרבה מים ולשהות במקומות מוצלים.

← כשחם לנו מאוד הגוף מנסה לקרר את עצמו, לכן אנו מזיעים, קצב נשימותינו עולה, כלי הדם שלנו מתרחבים וקצב חילוף החומרים בגופנו יורד – אנחנו מוציאים הרבה אנרגיה. לעומת זאת, כשקר מאוד הגוף שלנו מגיב ברעד וצמרמורות וכלי הדם שלנו מתכווצים, ולכן בחורף יש להקפיד על לבוש חם.

← היום נערוך ניסויים, נחקור, נצפה ונתנסה בהשפעתן של קרני השמש עלינו ועל הסביבה, ונגלה כיצד חום וקור משפיעים על גופנו.

ניסוי 1

1. ממלאים בבקבוק אחד במים חמים (לשימוש המובילה בלבד).
2. ממלאים את הבקבוק השני במים קרים.
3. לבקבוק החם מכניסים טיפה של צבע מאכל אדום ולבקבוק הקר מכניסים טיפה של צבע מאכל כחול.
4. צופים במתרחש: הצבע האדום מתפשט מהר יותר בבקבוק החם לעומת הצבע הכחול, אשר נע בצורה איטית יותר בבקבוק הקר.

הניסוי הדגים תהליך דומה המתרחש בגוף: כשקר לנו זרימת הדם איטית, וכשחם זרימת הדם מהירה יותר.

ניסוי 2

הסבירו לילדים: הידעתם? צבעים כהים קולטים יותר חום שמש בהשוואה לצבעים בהירים. בואו נחקור ונתנסה עם קוביות קרח, ונגלה היכן קוביות הקרח נמסות מהר יותר – על צבעים כהים או על צבעים בהירים.

מהלך הניסוי

- ↪ פזרו בחצר, בשמש, דפי בריסטול בצבעים שונים. הניחו על כל דף קוביית קרח וצפו במתרחש.
- ↪ על איזה בריסטול נמסות הקוביות במהירות? על הבריסטול הבהיר או על הכהה?
- ↪ מדוע לדעתכם זה קרה?

פעילות חברתית – משחקים של אור וצל

עזרים: דפים לבנים בגדלים שונים – דפי שרטוט, דפים בגודל A4, דפים בגודל A3; עפרונות, צבעי פנדה, כלי כתיבה וצעצועים שונים, כגון מכוניות, חיות ובובות; מקלות ארטיק, מספרים, שקף, לורדים, פנס וסלוטייפ.

פתיחה

הסבירו לילדים: היום נצא לחקור איך הצל שלנו מתנהג. מה דעתכם, האם הצל משתנה בשעות היום השונות? האם הוא מתקצר או מתארך? נצא לחצר ונשחק במשחקי אור וצל, נבדוק מה קורה כשקרני השמש פוגשות בחפצים, ניצור חיות או דמויות שונות בעזרת כפות הידיים, נצייר את הצל שלנו ונראה איך הוא מתנהג.

פעילות ראשונה – אטום מול שקוף

עזרים: דפים לבנים, דפי שקף, מקלות ארטיק.

בפעילות זו נבחן עם הילדים כיצד נוצר הצל, מה קורה כאשר קרני האור נתקלות בחפץ אטום ומה קורה כשהן פוגעות בחפץ שקוף. הסבירו לילדים מה ההבדל בין אטום ושקוף ושאלו אותם מה לדעתם יתרחש אם קרן שמש תפגע בחפץ אטום ואם היא תפגע בחפץ שקוף.

1. הילדים מציירים דמות, חפץ או צומח על נייר רגיל.
2. הילדים גוזרים וצובעים את הציור.
3. הילדים מציירים ציור דומה על שקף ולא צובעים.
4. מדביקים כל אחת מהדמויות על מקל של ארטיק.

➡ **שאלו את הילדים:** כיצד לדעתכם נוצר הצל? הצל נוצר כאשר משהו או מישהו עוצר את קרני האור.

➡ בקשו מהילדים לשער מה יקרה כאשר קרני האור יפגעו בדמות שצבעו על הנייר (דמות אטומה), ומה יקרה כשהן יפגעו בדמות שציירו על השקף (דמות שקופה).

➡ הדליקו פנס והעמידו מול האור את הדמויות שהילדים יצרו. רק הדמות הצבועה תטיל צל מלא.

➡ **הסבירו לילדים:** חפצים אטומים כמו הדמות הצבועה יכולים לעצור את קרני האור, אבל חפצים שקופים כמו הדמות העשויה משקף לא עוצרים את קרני האור. לכן, כאשר אור השמש חודר דרך החלון, אנחנו יכולים להשתמש בחומרים אטומים כמו תריס או וילון כדי ליצור צל.

פעילות שנייה – יוצרים צלליות

מהלך הפעילות

- ↪ בקשו מהילדים להגיע ביום זה בחולצות לבנות.
- ↪ למדו את הילדים ליצור צלליות של חיות לפי התמונות המופיעות בהמשך.
- ↪ הילדים מתחלקים לזוגות ומתפזרים בחצר. כל ילד בתורו יוצר צלליות על גב החולצה של חברו. מומלץ לצלם את הצלליות שנוצרו.

פעילות שלישית – חפצים בטבע

- ↪ מעמידים חפצים ליד הדף הלבן בחצר, כך שתתקבל הצללית שלהם.
- ↪ מציירים את קווי המתאר של הצלליות שנוצרו (ראו תמונה).
- ↪ מציירים ומוסיפים פריטים, צובעים ונהנים.
- ↪ אפשרו לילדים להציג בפני חבריהם את יצירותיהם

סיכום ודיון במליאה

↪ **הסבירו לילדים:** היום חקרנו, יצרנו וראינו מה קורה כאשר קרני האור פוגעות בחפץ דומם או צומח. האור מגיע אלינו בצורת קרניים ישירות, לכן כאשר יש משהו אטום (ההפך משקוף) שעומד בדרכו, האור נחסם ונוצרת צללית.

↪ מאיזו פעילות הכי נהיתם היום?

↪ מה מיוחד בצל?

↪ האם שיחקתם פעם ביצירת צלליות בעזרת כפות הידיים שלכם?

פעילות חברתית – טעמים של קיץ

עזרים: פירות העונה: ענבים, אננס, אבטיח, מלון, אפרסק;
ירקות: עגבנייה, מלפפון, פלפל אדום; קוביות קרח מרוסקות, מים ומיץ לימון.

פתיחה

במפגשים הקודמים חקרנו וראינו איך החום והאור שהשמש מייצרת משפיעים עלינו ועל הסביבה, וראינו את התנהגות קרני השמש כשפגעו בחפץ אטום ויצרו צל. היום נלמד איך שמש קיצית משפיעה על התזונה שלנו ועל הטעמים בעונת הקיץ.

הקיץ מביא איתו הרבה דברים טובים, בעקר שמחה ומצב רוח טוב. היום ארוך יותר ואנחנו נוהגים לאכול מזון קל, טרי ומגוון. הקיץ מביא עימו טעמים של פירות העונה: אבטיח, ענבים, שזיפים, משמשים וירקות טריים. אנחנו מרבים לשתות מים כדי לצנן את הגוף ונהנים ממאכלים קרים.

היום נשחק את משחק הטעמים. ננסה לטעום בעיניים עצומות ולזהות את הטעמים השונים.

יש לוודא לפני הפעילות שאף אחד מהילדים לא אלרגי לאחד המצרכים.

מהלך הפעילות

- ↪ הזמינו כל ילד בתורו, כסו את עיניו ותנו לו להריח ולטעום מאחד החומרים שהכנתם מראש.
- ↪ בקשו מהילדים לשתף פעולה ולא לגלות לחברם מה הוא טועם. הילד מנחש מה הוא טעם באמצעות חושי הטעם והריח בלבד.
- ↪ בסיום המשחק ערכו דיון עם הילדים על ההעדפות האישיות שלהם. הדגישו את קווי הדמיון והשוני ביניהם.
- ↪ שוחחו על פירות העונה, חשיבותה של תזונה עשירה בפירות וירקות והקפדה על שתיית מים.

פעילות יצירה – הכנת ויטראז'

עזרים: ניירות אפייה, רבעי בריסטול שחור, ניירות צלופן צבעוניים, דבק.

פתיחה

- ↪ **הסבירו לילדים:** אומנים רבים נעזרים בהשפעת קרני האור ביצירות שלהם. אחת השיטות שמשמשות בהשפעת קרני האור היא הוויטראז'. ויטראז' היא טכניקה באומנות שבה מחברים חלקי זכוכית צבעונית לחלון שלם וצבעוני. האור העובר דרך הוויטראז' מאיר את החדר בצבעים מרהיבים.
- ↪ היום נכין יצירה הדומה לוויטראז'.

אופן ההכנה

1. כל ילד מקבל חצי נייר אפייה וגוזר אותו לשני ריבועים.
2. גוזרים מהבריסטול השחור ארבע רצועות בגודל 20X2 ס"מ. מדביקים את הרצועות מסביב לאחד מריבועי נייר האפייה ליצירת מסגרת.
3. גוזרים צורות שונות מניירות הצלופן.
4. מדביקים את חתיכות הצלופן הצבעוני על נייר האפייה, חתיכה ליד חתיכה, בכיוונים שונים.
5. מדביקים את הריבוע השני של נייר האפייה על ניירות הצלופן המודבקים.
6. מניחים את התמונה על זגוגית החלון ונהנים מהוויטראז' המואר.

סיום היום ופרידה

השבוע, לקראת סיום הצהרון, נשלב גם פעילויות העוסקות בסיכום ימי הפעילות ובפרידה. סכמו יחד עם הילדים את החוויות שצברתם במהלך השבועות האחרונים, ותכננו איתם טקס סיום קצר.

משחק חם וקר

מהלך הפעילות

אחד הילדים יוצא מהחדר בעוד השאר מחביאים חפץ במרחב הצהרון. הילד חוזר לחדר ומנסה לאתר את החפץ המוחבא. הילדים מכוונים את הילד המחפש באמצעות אמירת "מתקרר/ קר/ קפוא" כשהוא מתרחק מהחפץ ו"מתחמם/ חם/ רותח" כשהוא מתקרב אליו.

הכנות לקראת מסיבת הסיום

הילדים מתחלקים לקבוצות. כל קבוצה מתכננת פעילות חברתית למסיבת הסיום. במהלך טקס הסיום או המסיבה ביום האחרון, אפשרו לכל קבוצה להציג לחברים את הפעילות שתכננו כדי להפעילם.

מסיבת סיום

ביום האחרון ערכו את המסיבה. שבו עם הילדים במעגל.

סכמו את הפעילויות: במהלך השבועות האחרונים עסקנו ב"קיץ פעיל ובריא". למדנו על חשיבות המים והשמש כמקור חיים, למדנו על בעלי החיים הימיים ועל בעלי החיים הנמצאים בחוף הים, שוחחנו על חשיבות השמירה על הסביבה ועל עצמנו בקיץ, שיחקנו, בילינו ונהנינו.

לקראת מסיבת הפרידה הכינו שולחן עם מגוון חומרי יצירה: שאריות בריסטולים, נוצות, חומרי מחזור, נצנצים וצבעי פנדה. חלקו לכל ילד דף בגודל A3. הילדים יכינו יצירה חופשית בנושא "קיץ פעיל ובריא".

הציגו את העבודות בתערוכת הסיום וצלמו להורים.

הכינו כיבוד בריא לקראת המסיבה. היפרדו מכל ילד במילה טובה, והוסיפו משפט חיזוק המתאר את תכונותיהם הטובות של הילדים. השמיעו מוזיקה והפכו את המסיבה למסיבת ריקודים שמחה.